

УДК 351/354:004

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА СТВОРЕННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ СИСТЕМИ ЕЛЕКТРОННОГО ВРЯДУВАННЯ

REGULATORY BASIS FOR ESTABLISHMENT AND REGULATION OF THE ELECTRONIC GOVERNANCE SYSTEM

ПІВЕНЬ А.В., к.е.н., ст.викладач ЗВО, ЧИРКА В., студент*
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

Упровадження електронного урядування в Україні регулюється великою кількістю нормативних актів у сфері розвитку інформаційного суспільства, електронного урядування та інформатизації. Аналіз низки законодавчих та інших нормативно-правових актів інформаційного законодавства свідчить, що саме на державу покладається головна організуюча, координуюча та контролююча роль у відносинах, що виникають у процесі впровадження електронного урядування між основними її суб'єктами: державою та бізнесом, міжнародними та громадськими організаціями, громадянами.

Ключові слова: сталий розвиток, державне управління, інформаційне суспільство, інформатизація, інформаційно-комунікаційні технології

Implementation of electronic government (e-government) in Ukraine is governed by a large number of regulations in the area of information society development, e-government and informatization. Moreover, e-government is considered not as a separate sphere, but as a component of the sphere of informatization. The analysis of a number of legislative and other legal acts of information law testifies that the main organizing, coordinating and controlling role in the relations that arise in the process of implementation of e-government between its main subjects: state and business, international and public organizations, citizens, is performed by the state

Key words: sustainable development, state governance, information society, informatization, information and communication technologies.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Останні роки спостерігається стрімкий розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та їх широке застосування у державному секторі управління, але залишається проблема недосконалості нормативно-правової бази, що гальмує впровадження складових елементів електронного урядування в життєдіяльність суспільства та держави.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З метою дослідження сучасного стану правового регулювання суспільних відносин в електронному урядуванні, обґрунтування необхідності вдосконалення системи відповідного правового регулювання та розробки практичних рекомендацій щодо реформування законодавства електронного урядування були проаналізовані напрацювання провідних вітчизняних сучасних теоретиків у цій галузі, а саме: О. І. Архипська, О. А. Баранов, С. В. Дзюба та ін. [1]

Формулювання цілей статті. Розгляд та аналіз нормативно-правової бази створення та регулювання електронного урядування в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Одним із основних пріоритетів України є розвиток інформаційного суспільства, який можна визначити як орієнтоване на інтереси людей, відкрите для всіх і спрямоване на формування інноваційної моделі розвитку високотехнологічне суспільство, в якому кожен громадянин має можливість створювати і накопичувати інформацію та знання, мати до них вільний доступ, користуватися й обмінюватися ними, щоб дати змогу кожній людині повною мірою реалізувати свій потенціал для забезпечення особистого й суспільного розвитку та підвищення якості життя [2].

Електронне урядування - форма організації державного управління, яка сприяє підвищенню ефективності, відкритості та прозорості діяльності органів державної влади та

*Науковий керівник – Власенко Т.А., д.е.н., доцент

органів місцевого самоврядування з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій для формування нового типу держави, орієнтованої на задоволення потреб громадян. Головною складовою електронного урядування є електронний уряд - єдина інфраструктура міжвідомчої автоматизованої інформаційної взаємодії органів державної влади та органів місцевого самоврядування між собою, з громадянами і суб'єктами господарювання [2].

Упровадження та функціонування будь-яких інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем в органах державної влади потребує обов'язкового розроблення нормативно-правових актів, які регламентують напрями створення, розгортання і експлуатації цих систем, а також порядок обробки та циркуляції інформаційних потоків між інформаційними ресурсами органів державної влади. Поєднання інформаційних, телекомунікаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем органу державної влади і є-Міністерство, е-Служба і е-Агентство та є одними із складових електронного урядування.

Значною проблемою української системи державної влади в сучасних умовах є певна безсистемність, невизначеність та не регламентованість її взаємовідносин з кінцевими споживачами державно-управлінських послуг.

Нижче приведений перелік законодавчих актів у сфері, інформаційних відносин і захисту інформації:

Законом України «Про інформацію» встановлюються загально правові основи одержання, використання, поширення та зберігання інформації, закріплюється право особи на інформацію в усіх сферах суспільного і державного життя України, а також на систему інформації, її джерела, визначається статус учасників інформаційних відносин, регулюється доступ до інформації та забезпечується її охорона, захищається особа та суспільство від неправдивої інформації.

Законом України «Про доступ до публічної інформації» забезпечуються прозорість та відкритість суб'єктів владних повноважень і створення механізмів реалізації права кожного на доступ до публічної інформації. Закон не поширюється на відносини щодо отримання інформації суб'єктами владних повноважень при здійсненні ними своїх функцій, а також на відносини у сфері звернень громадян, які регулюються спеціальним законом [3].

Законом України «Про захист персональних даних» регулюються відносини, пов'язані із захистом персональних даних під час їх обробки. Дія Закону не поширюється на діяльність зі створення баз персональних даних та обробки персональних даних у цих базах [4].

Висновки. Аналіз нормативно-правового забезпечення у сфері електронного урядування свідчить, що на сьогодні в Україні спостерігається низка проблем: відсутність єдиних стандартів та регламентів функціонування інформаційно-телекомунікаційних систем, а також державних інформаційних ресурсів, адаптованих до міжнародних; недосконалість нормативно-правової і методологічної бази, що не дає змоги органам державної влади та органам місцевого самоврядування, громадянам і суб'єктам господарювання функціонувати в умовах інформаційного суспільства; нерегульованість на законодавчому рівні питань надання адміністративних послуг і звернення громадян до органів державної влади та органів місцевого самоврядування через Інтернет; відсутність інтегрованої системи національних інформаційних ресурсів та інформаційної взаємодії органів державної влади й органів місцевого самоврядування; обмеженість доступу громадян та суб'єктів господарювання до інформаційних ресурсів органів державної влади та органів місцевого самоврядування.

Література.

1. Баранов А. Электронное правительство в Украине? Будет! Когда? / А. Баранов // Зеркало недели. – 2002. – № 1. – С. 1 – 2.
2. Голобуцький О. П. Е–Ukraine. Інформаційне суспільство: бути чи не бути / О.П. Голобуцький, О. Б. Шевчук. – К. : Атлант UMS, 2001. – 180 с.
3. Ковалевський В. Інформаційна демократія як політична категорія: Наук. зап. / Зб. – К.: ППЕНД, 2003. – Вип. 22. – С. 214-222.
4. Голобуцький О. П. Електронний уряд. / О. П. Голобуцький, О. Б. Шевчук. – К. : Атлант UMS, 2002. – 174 с.

